

Mere gennemskuelig kontrol af naturpleje

Ny kontrol: Kontrol efter antal dyr på græs i stedet for plantedækkets højde reducerer landmandens risiko for at komme i klemme i kontrollen.

Af Kirsten Marstal
VFL, Kvæg

Siden 2012 har det været muligt for naturplejere at vælge en kontrolform, hvor man i den femårige miljøordning 'Pleje af græs- og naturarealer' kan vælge at blive kontrolleret efter antallet af dyr, der afgræsser arealet (græsnings-

tryk), i stedet for kontrol efter plantedækkets højde. Med den nye valgmulighed kan landmanden ifølge landskonsulent Heidi Buur Holbeck, Videncentret for Landbrug, i langt højere grad sove trygt om natten.

"Hvis bare der går det antal dyr på arealet, som der står i tilsagnet, skal landmanden

ikke bekymre sig om, hvorvidt plantedækket er tæt og lavt - arealet skal blot bære præg af afgræsning," forklarer Heidi Buur Holbeck.

Ordningen blev etableret blandt andet på baggrund af de mange kontrolsager, hvor landmænd efter en våd sommer kom i klemme, fordi dyrene ikke havde været i stand til

Heidi Buur Holbeck

Landskonsulent,
Videncentret
Planteproduktion, Natur,
miljø og landskab.

Arbejder med natur,
arealforvaltning og landbrug
herunder blandt andet regler
og tilskudsmuligheder under
landdistriktsprogrammet
knyttet til naturarealer.

at afgræsse hele arealet. Det har for nogle betydet krav om tilbagebetaling af støtte med tilbagevirkende kraft.

”Tanken om at skulle betale den støtte tilbage, som man har modtaget de seneste tre til fire år, kan jo give enhver landmand mareridt. Og det kan selvsagt betyde, at færre tør gå ind i naturpleje,” forklarer Heidi Buur Holbeck.

Skift fra gammel til ny ordning

Man kan søge om kontrol efter græsningstryk på skemaet til enkeltbetaling, når man søger miljø-ordningen ’Pleje af græs- og naturarealer’. Næste ansøgningsrunde er fra 1. februar og til ultimo april 2014. Men det hjælper jo ikke meget, hvis man allerede er i den gamle ordning.

Kontrol: Ved kontrol efter græsningstryk skal landmanden ikke bekymre sig om, hvorvidt plantedækket er tæt og lavt - arealet skal blot bære præg af afgræsning.
Foto: Mogens Stendal

”I projekt ’Smag på Landskabet’ arbejder vi blandt andet på at nedbryde mange

af de barrierer, som gør naturpleje besværlig og urentabel. Og en af de barrierer, vi har taget fat på, er netop at få NaturErhvervstyrelsen til at gøre det muligt for landmanden at ændre kontrolform undervejs i eksisterende tilsagn,” fortæller Heidi Buur Holbeck.

Hvis det lykkes, vil det betyde, at man ikke er bundet af den kontrolordning, som man for eksempel har tegnet i 2011, og som rækker frem til 2015, men, at man har mulighed for at ændre til den nye kontrolform.

”Vi har også foreslået, at der lempes på kravet om tilbagebetaling, så man ikke risikerer at skulle betale støtte tilbage for den pleje, der er gennemført de foregående år,” lyder det fra Heidi Buur Holbeck.

Fordele og ulemper ved kontrol efter græsningstryk

Den nye kontrolmulighed er altså på mange måder rigtig god, fordi det er meget gennemskueligt, hvad man kontrolleres på – nemlig antallet af dyr. Og den er ifølge Heidi Buur Holbeck især god, hvis man har ukurante områder, som er ekstensive, og hvor arealerne ikke kan slås eller græsses ned til 31. august,

Hvis bare der går det antal dyr på arealet, som der står i tilsagnet, skal landmanden ikke bekymre sig om, hvorvidt plantedækket er tæt og lavt.

Heidi Buur Holbeck.

hvilket er kravet under den traditionelle kontrolform ’Tæt lavt plantedække’. Men der er også ulemper. For eksempel er det meget ufleksibelt, at dyrene skal gå på arealet i juni, juli og august.

”Det ville være langt mere hensigtsmæssigt, hvis det var muligt for eksempel at vælge afgræsning i tre ud af seks måneder fra maj til september,” mener Heidi Buur Holbeck.

”Og det er også et af de punkter, som vi vil spille ind med i vores forbedringsforslag til NaturErhvervstyrelsen,” forklarer hun. Det er heller ikke muligt at foretage foldskifte, eftersom dyrene skal kunne tælles på tilsagnsare-

alet i løbet af de tre kontrolmåneder. Også dette punkt vil projektgruppen i ’Smag på Landskabet’ foreslå ændret.

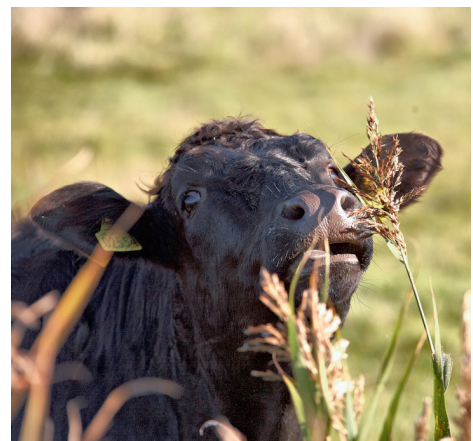
Fakta om kontrol efter græsningstryk

- Der skal som udgangspunkt minimum gå 1,5 storkreatur pr. hektar. Kommunen kan dog fastsætte et lavere dyretryk, hvis de vurderer, at det er bedst for natur-ogdyrevelfærd. Dyretrykket kan fastsættes ned til 0,3 storkreatur pr. hektar. Tilskuddet er det samme uanset dyretryk.
- Dyrene skal gå på arealet i juni, juli og august.
- Hvis det er for vådt eller tørt til, at dyrene kan gå der hele perioden, så man er nødt til at flytte dyrene, skal det meddeles NaturErhvervstyrelsen. Det samme gælder, hvis man er nødt til at hjemtage dyr til dyrlæge eller inseminering.
- Hegningen må kun omfatte det pågældende areal – det vil sige, at det ikke må omfatte arealer uden for tilsagnet. Man kan altså ikke foretage foldskifte i løbet af de tre måneder.
- Arealet skal bære præg af afgræsning. Det vil sige, at man skal kunne se, at dyrene har gjort en forskel på arealet. Det betyder, at arealer på over 100 kvadratmeter med eksempelvis tæt rørskov, hvor dyrene ikke kan komme ind, skal fraregnes.

midt regionmidtjylland

Derudover har projektet fået støtte fra Kvægafigtsfonden, Region Midtjylland samt kommunerne Ringkøbing-Skjern, Skive, Holstebro og Randers.

Afgræsning: Med den nye kontrolmulighed fokuseres der på, om antallet af dyr er opfyldt, fremfor om arealet er græsset ned. Foto: Torben Worsøe.